

Με την ευγενική παραχώρηση του Δημήτριου Αμέντα: Ελληνικά στρατεύματα στην εγκαταλελειμμένη Γερμανική Βάση του Sidi Haneish, στην Αίγυπτο

Με την ευγενική παραχώρηση του Πήτερ Δημόπουλου: Με ένα συμπολεμιστή στην Μελβούρνη. Δεξιά, ο Πήτερ Δημόπουλος.

δίνη των ιστορικών γεγονότων. Ο Γιώργος Καρδασιάρης και ο Κωνσταντίνος Τρίκας, για παράδειγμα, που τραυματίστηκαν κατά τη διάρκεια των συγκρούσεων αισθάνθηκαν μεγάλη απογοήτευση καθώς, όπως αναφέρουν στο βιβλίο, είχαν επιστρατευτεί για να πολεμήσουν τους Γερμανούς και τους Ιταλούς, αλλά τελικά τα πυρά που δέχτηκαν και τους τραυμάτισαν προήλθαν Έλληνες. Τους ήταν αδύνατον να κατανοήσουν πως συνέβη αυτό», αναφέρει ο Βασίλης Βασιλάς.

«Ανασκαλεύοντας τα συναισθήματα και τις σκέψεις μου, διαπιστώνω ότι η όλη διαδικασία της εξιστορήσης των εμπειριών του πολέμου ήταν εξαιρετικά δύσκολη και επίπονη για ορισμένους βετεράνους», λέει ο Βασίλης Βασιλάς και προσθέτει ότι ήταν πολύ τυχερός που κατάφερε να μιλήσει με τους τρεις «Έλληνες» της Αυστραλίας που υπηρέτησαν στο 2ο / 4ο Τάγμα Πυροβολικού, τον Τζακ Κύρου, τον Ντες Κολέβα και τον Πήτερ Δημόπουλο, οι οποίοι είχαν συλληφθεί από τους Ιάπωνες μετά την πτώση της Σιγκαπούρης (1942) και υπέμειναν απερίγραπτες κακουχίες ως αιχμάλωτοι πολέμου.

«Σε μια από τις συνομιλίες μας, ο Πήτερ (Δημόπουλος), εξιστορεί τις ατελείωτες ώρες καταναγκαστικής εργασίας στην σιδηροδρομική γραμμή Βιρμανίας-Σιγκαπούρης. Ο Πήτερ στάθηκε αρκετά τυχερός καθώς του ζητήθηκε να εργαστεί ως διερμηνέας στο στρατιωτικό νοσοκομείο (Allied POW Hospital). Όταν τον ζήτησα να μιλήσει για την καθημερινότητα του απέφυγε να απαντήσει και έτσι επανέλαβα την ερώτηση. Ο Πήτερ μου εξήγησε πως για ένα μεγάλο διάστημα έθαβε τους άρρωστους συντρόφους του που έφυγαν από τη ζωή. Πέρασε πολύ χρόνο ταφή άρρωστος συ-

Με την ευγενική παραχώρηση του Στέλιου Ιωαννίδη: Δεκεμβριανά, Αθήνα, 1944. Η φρίκη του πολέμου αποτυπώνεται στη φωτογραφία που καταγράφει την ταφή ενός νεκρού.

ντρόφους του, ο οποίος είχε περάσει μακριά. Ήταν εξαιρετικά δύσκολο για τον Πήτερ να μιλήσει για αυτές τις εμπειρίες.

Ο Τζακ Κύρου ήταν πολύ άρρωστος στη φυλακή του Changi Prison και έζησε στα υπόγεια του στρατώνα. Να να τον κρατήσει στη ζωή, ο σύντροφός του Ron Lim έβρασε ένα κουτάβι (που είσε γεννήσει ένα σκυλί που ζούσε στη φυλακή) και του έδωσε το κρέας. Ο Τζακ ήταν τόσο άρρωστος που δεν μπορούσε να φάει τίποτα. Ήταν πολύ τυχερός που κατάφερε να επιβιώσει στον πόλεμο.»

«Υπάρχουν και πολλές άλλες απίστευτες ιστορίες. Για παράδειγμα, ο Νίκος Δουλγέρης, που υπηρέτησε στο Ελληνικό Εμπορικό Ναυτικό κατά τη διάρκεια του πολέμου και το πλοίο του, το «Μαρία Λιβανού», είχε επιταχθεί για να ενισχύσει τις αυστραλιανές πολεμικές επιχειρήσεις. Ανοικτά των ακτών της ανατολικής Αφρικής, το «Μαρία Λιβανού» torπιλίστηκε και ο Νίκος επέζησε ως εκ θαύματος κολυμπώντας στα Στενά της Μοζαμβίκης, μέχρις ότου τον εντόπισε μια βάρκα και τον περισυνέλεξε από τη θάλασσα.» Τις προσωπικές αφηγήσεις συνοδεύουν εκατοντάδες φωτογραφίες, οι οποίες παρέχουν περαιτέρω πληροφορίες για την εμπειρία του πολέμου. Οι φωτογραφίες αποτυπώνουν τη ζωή στο μέτωπο, καθώς, και τις περιόδους που οι στρατιώτες βρίσκονται σε άδεια. Πολλές από τις φωτογραφίες δημοσιεύονται για πρώτη φορά.

«Είναι απίστευτο το φωτογραφικό υλικό που κατείχαν κάποιοι από τους βετεράνους», μας λέει ο Βασίλης Βασιλάς και συνεχίζει: «Για παράδειγμα, ο Στέλιος Ιωαννίδης που εργάστηκε ως φωτογράφος στην Ελληνική Πολεμική Αεροπορία κατά τη διάρκεια του πολέμου, είχε στην κατοχή του πολλές σπάνιες φωτογραφίες, όπως για παράδειγμα τον Έλληνα Πρωθυπουργό, Γιώργο Παπανδρέου να επιθεωρεί την Πολεμική Αεροπορία, ή την ταφή των νεκρών κατά τη διάρκεια Δεκεμβριανών στην Αθήνα (1944). Είναι απίστευτη τύχη για ένα ιστορικό, να συναντήσει ανθρώπους σαν τον Στέλιο. Το υλικό του είναι «χρυσός»...

Σε μια άλλη περίπτωση, ο Δημήτριος Αμέντας είχε στην κατοχή του φωτογραφίες από τη Βόρεια Αφρική. Καθώς οι Σύμμαχοι απωθούσαν τους Γερμανούς, οι γερμανική βάσεις έμεναν εγκαταλελειμμένες. Έτσι υπάρχουν καταπληκτικές φωτογραφίες από το Sidi Haneish.

Ός σύνολο, πιστεύω ότι οι φωτογραφίες από την ελληνική εξστρατευτική δύναμη στον πόλεμο της Κορέας παρέχουν μια καλή επισκόπηση της ελληνικής παρουσίας εκεί. Υπάρχουν φωτογραφίες από την πρώτη γραμμή και την καθημερινή ζωή, αλλά υπάρχουν, επίσης, ενδιαφέρουσες φωτογραφίες των στρατευμάτων που γιορτάζουν το Πάσχα, που καταγράφουν την ταφή του ενός πεσόντα στο συμμαχικό νεκροταφείο της Πουσάν, ακόμη και μια φωτογραφία ενός μικρού Κορεάτη που βαπτίζεται

Ορθοδοξος» λέει ο Βασίλης.

Θέλοντας να τονίσει τη σημασία της προφορικής ιστορίας, ο Βασίλης Βασιλάς μας λέει ότι αυτές οι προσωπικές αφηγήσεις παρέχουν, συν τοις άλλοις, μια εναλλακτική έποψη της εμπειρίας του πολέμου, καθώς συλλαμβάνουν το ανθρώπινο πρόσωπο της. «Με την εξατομίκευση της εμπειρίας του πολέμου όπως αυτή καταγράφεται στις προσωπικές αφηγήσεις, κατανοούμε καλύτερα τους βετεράνους και τα βιώματά τους», την ανδρεία, το φόβο, τη συντροφικότητα, κλπ. Την ιστορία τους με τις χαρές και τις λύπες της, ειπωμένη άλλοτε με θλίψη κι άλλοτε με χιούμορ.

Το βιβλίο, «After the Shots and the Silence: Hellenes at War (Β 'Παγκόσμιος Πόλεμος και Πόλεμος της Κορέας) θα είναι διαθέσιμη από τις 21 Νοεμβρίου 2016.

Με την ευγενική παραχώρηση του Δημήτριου Γκάτσιου: Επίσκεψη στους τραυματίες συντρόφους που νοσηλεύονται στο Αμερικανικό Νοσοκομείο στην Ιαπωνία. Ο Δημήτριος Γκάτσιος είναι ο πρώτος από δεξιά.